

Lectura fàcil

Itinerari

Ecologies

De l'exposició

“La Col·lecció de l'IVAM fins hui”



IVAM

EXEMPLAR DE CONSULTA
TORNA'M A L'EIXIDA

L'**IVAM** vol que les persones amb dificultats de comprensió tinguen accés a la cultura.

Per això fa anys que treballa amb Plena inclusió Comunitat Valenciana. Aquesta organització treballa pels drets de les persones amb discapacitat intel·lectual.

Plena inclusió Comunitat Valenciana ajuda l'**IVAM** a posar en marxa el seu pla d'accessibilitat universal.

L'equip d'accessibilitat cognitiva de Plena inclusió Comunitat Valenciana ha adaptat i validat aquest document en lectura fàcil.

La lectura fàcil és una forma d'escriure textos de manera més senzilla perquè es compreguen millor.

La lectura fàcil és bona per a moltes persones.

Per exemple:

- Per a persones amb discapacitat intel·lectual.
- Persones que venen d'altres països i no coneixen l'idioma.
- Turistes.
- Persones majors.
- O persones a les quals els costa llegir.

IVAM: és el nom d'aquest museu. I significa Institut Valencià d'Art Modern.

La Col·lecció de l'IVAM fins hui

és el títol d'una exposició que mostra un conjunt d'obres que són de l'IVAM.

Pots veure aquesta exposició de 2 formes:

- Visitar les diferents sales i veure totes les obres que formen l'exposició.
- Triar un **itinerari** i veure només les obres que formen part d'eixe **itinerari**.

L'exposició té 4 **itineraris** diferents.

En aquest document tens l'explicació de l'**itinerari** que es diu **Ecologies**.

Les ecologies són estudis que descriuen com funciona la vida en diferents entorns naturals i els canvis que es produïxen en ells.

Les obres de l'**itinerari** tracten temes ecosocials.

Ecosocial és una paraula que unix 2 idees:

- Ecologia, que es relaciona amb la naturalesa i el medi ambient.
- I Social, que es relaciona amb les persones i la societat.

En les obres veiem com l'activitat humana és capaç de canviar el planeta i algunes preocupacions ecosocials.

Itinerari: és un recorregut pel museu, que mostra diverses obres sobre el mateix tema.

Les obres de l'**itinerari Ecologies** les trobaràs perquè tenen aquest dibuix de color blau en el terra de la sala.



I les obres en lectura fàcil de cada **itinerari** les trobaràs perquè també tenen aquest dibuix en el terra de la sala.



Has de buscar els dos dibuixos junts per a trobar les obres en Lectura Fàcil.

Les obres mostren idees com:

- La cura de la naturalesa.
- La relació entre persones i entorn.
- L'ús de recursos naturals.
Per exemple, l'aigua o la terra.
- Els canvis del planeta per l'activitat humana.

Recorregut

Aquesta exposició està en les galeries 4 i 5.

Cada galeria té 5 sales.

Per a passar d'una galeria a una altra
travessaràs unes portes.

Visitaràs un total de 10 sales.

L'ordre de les sales té un sentit.

Tenen un **ordre cronològic**.

Ens ajuda a conèixer com han evolucionat
diferents idees en diferents moments
de la història i de l'art.

Veuràs noms d'algunes obres
que són un poc complicats.

I alguns estan en un altre idioma.

No busques el significat del títol.

Allò més important és que entengues l'obra
i el missatge que ens transmet el seu artista.

Ordre cronològic:

vol dir que les
coses estan
organitzades
segons la data en
què van ocórrer.
Per exemple, des
d'allò més antic
fins a allò més
recent.

SALA 1

Primeres idees sobre l'art i la naturalesa

En aquesta sala es mostren idees de l'art del segle 20.
En eixa època, no es coneixien tant les conseqüències
dels problemes
que tenim hui en dia.
Per exemple, la contaminació o el canvi climàtic.

Però alguns artistes van començar a reflexionar
sobre la relació entre les persones i la naturalesa.

Les seues obres mostraven que les persones
formaven part del món que les envoltava.
I es preguntaven coses sobre l'acció humana
en el seu propi entorn natural.

També hi havia moviments artístics
que defenien el **creixement industrial**.
Un d'aquests moviments va ser el Futurisme.

El Futurisme valorava la tecnologia,
les màquines i la velocitat de la producció.
Els seus artistes pensaven que la naturalesa podia ser
dominada per la tecnologia.

A la sala 1 hi ha 2 obres en lectura fàcil:

■ Artistes:

- Georges Hugnet.
- Marcel Duchamp.
- Títol de l'obra: **La septième face du dé: Poèmes-Découpages.**
De l'any 1936.

Creixement industrial:
és produir
productes
utilitzant
màquines a les
fàbriques.



Artistes: Georges Hugnet
i Marcel Duchamp.
Títol de l'obra:
**La septième face du dé:
Poèmes-Découpages.**
De l'any 1936.

Aquest llibre està en una **vitrina**.
El llibre usa objectes industrials.
Per exemple, ferramentes,
vehicles, telèfons,
i altres objectes d'ús diari.

Mostra com els éssers humans
canvien la naturalesa en objectes.

Hi ha un termòmetre
que mesura la temperatura
que representa el control
del medi ambient.
Veiem com la tecnologia
controla la naturalesa.

- Artista: Grete Stern.
Títol de l'obra: sèrie **Sueños**.
Entre els anys 1948 i 1951.

Veiem un conjunt d'imatges de dones
que critica algunes idees antigues
sobre el paper de la dona en la societat.

L'artista critica la idea
que les dones només
han de treballar i cuidar la casa.

L'obra unix 2 crítiques importants:

- El domini de la dona.
- I el domini de la naturalesa.

Vitrina: és un
moble amb
un vidre que
conté objectes
 importants de
l'exposició.
Per exemple
llibres.



Artista: Grete Stern.
Títol de l'obra: sèrie **Sueños**.
Entre els anys 1948 i 1951.

L'artista defén la idea de l'ecofeminisme.
Això significa que totes les persones
han de tindre els mateixos drets.
I que hem de respectar i cuidar
la naturalesa i el medi ambient.

SALA 2

Treball, naturalesa i altres sistemes de relació

Aquesta sala mostra diferents maneres d'entendre
la relació entre el treball i la naturalesa.

Algunes obres presenten la naturalesa
com un recurs que les persones usen
per a produir aliments i altres materials.

Altres obres mostren la naturalesa
com un sistema viu en el qual
tots els elements estan connectats.

A la sala 2 hi ha 2 obres en lectura fàcil:

Artista: Natalia Pinus.

Títol de l'obra: **Mujeres trabajadoras,
mujeres de la agricultura colectiva:
¡lucha en primera línea por
el Segundo Plan Quinquenal
para construir una sociedad
socialista sin clases!**

De l'any 1932.



Artista: Natalia Pinus.

Títol de l'obra: **Mujeres
trabajadoras, mujeres de la
agricultura colectiva: ¡lucha en
primera línea por el Segundo Plan
Quinquenal para construir una
sociedad socialista sin clases!**
De l'any 1932.

**Sociedad socialista sin
clases** és una societat
on totes les persones
tenen els mateixos drets
i oportunitats.

Aquesta imatge és un cartell de propaganda.
La propaganda és un missatge
que intenta convèncer les persones.

El cartell mostra dones
que treballen al camp.
I destaca el seu treball en grup.

L'obra presenta la naturalesa
com un recurs que s'usa per
fer créixer l'economia.

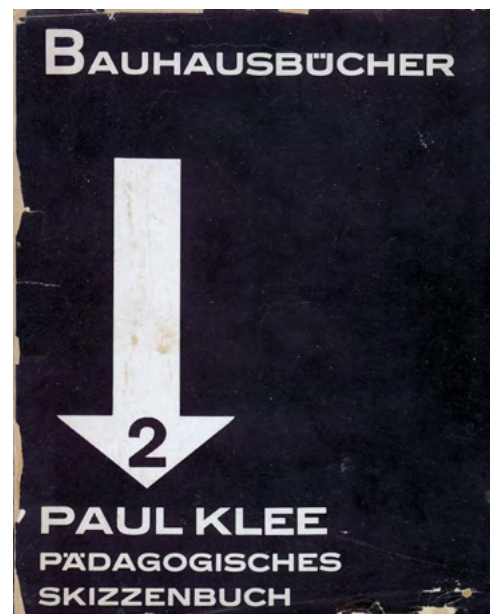
- Artista: Paul Klee.
Títol de l'obra: **Bauhausbücher.**
De l'any 1925.

Aquest llibre està en una **vitrina**.
En aquest llibre veiem que la naturalesa
és un sistema viu connectat.

Això significa que:

- Plantes, animals i altres éssers naturals
depenen els uns dels altres.
- Tots estan connectats.
I tot està en equilibri.

Ací veiem la relació entre
la naturalesa i el sistema viu connectat.



Artista: Paul Klee.
Títol de l'obra: **Bauhausbücher.**
De l'any 1925.

Vitrina: és un moble
amb un vidre que conté
objectes importants de
l'exposició.
Per exemple llibres.

SALA 3

La crisi ecosocial i la fotografia

Aquesta sala mostra com la fotografia va ajudar a informar sobre els canvis socials i ambientals del segle 20.

Veiem que les obres mostren la vida de moltes persones que depenien del camp per a viure. I les dificultats que hi havia.

Per exemple, sequeres, pobresa o canvis en la terra del camp.

A la sala 3 hi ha 2 obres en lectura fàcil.

- Artista: Dorothea Lange.
Títol de l'obra: **Soper grandmother, who lives with family.**
De l'any 1939.

Aquesta fotografia ens mostra la vida difícil en el camp.

La sequera fa mal a la naturalesa. Als camps creixen pocs aliments. Per això les persones passen fam i han d'**emigrar**.



Artista: Dorothea Lange.
Títol de l'obra: **Soper grandmother, who lives with family.**
De l'any 1939

Emigrar: significa deixar un país per anar a viure a un altre durant molt de temps per a trobar una vida millor.

■ Artista: Walker Evans.

Títol de l'obra: **Lucille Burroughs,
daughter of a cotton sharecropper.**

De l'any 1936.

Aquesta fotografia mostra la filla
d'una família que treballava al camp
recollint cotó.

El treball del cotó és dur.
La imatge mostra la realitat
de moltes famílies
amb condicions de vida dures.
Mostra eixa família amb respecte.



Artista: Walker Evans.

Títol de l'obra: **Lucille Burroughs,
daughter of a cotton sharecropper.**

De l'any 1936.

SALA 4

En clau ecosistèmica

Aquesta sala mostra la naturalesa
com un conjunt d'éssers vius
que estan relacionats entre si.

Tot està connectat entre si.
I canvia de manera contínua.

A la sala 4 hi ha 2 obres en lectura fàcil:

■ Artista: André Masson.

Títol de l'obra: **Chrysalides.**

De l'any 1956.

Aquesta pintura mostra el canvi.

Veiem com la naturalesa

canvia tot el temps.

I que els éssers vius

passen per diferents processos

al llarg de la seua vida.



Artista: André Masson.

Títol de l'obra: **Chrysalides.**

De l'any 1956.

Per exemple, l'eruga passa per 3 fases:

- 1. Eruga.

És un animal xicotet i allargat.

Té forma de cuc.

L'eruga naix d'un ou

i menja moltes fulles per a créixer.

- 2. Crisàlida.

L'eruga es protegix amb una coberta dura

que es diu crisàlida on passa un temps.

En aquest temps l'eruga canvia de forma.

- 3. Papallona.

És l'etapa final del canvi.

L'eruga es convertix en papallona

i ix de la crisàlida.

- Artista: Henri Matisse.
Títol de l'obra: **Océanie, le ciel.**
De l'any 1946.

Aquesta obra mostra plantes,
aus i animals marins.
Tots viuen en el mateix espai.

L'artista crea un paisatge imaginari
i es basa en els seus records. Veiem
la relació entre la naturalesa
i el sistema viu connectat.



Artista: Henri Matisse.
Títol de l'obra: **Océanie, le ciel.**
De l'any 1946.

SALA 5

Materials i sabers tradicionals.

Els sabers són coneixements
que es transmeten
de **generació** en **generació**.

Aquesta sala mostra obres
que s'han fet amb materials
naturals i diferents.

Per exemple, amb terra,
ferro o pigments.

S'utilitzen aquests materials perquè pensem
sobre la relació entre les persones,
la naturalesa i l'entorn.

Generació: és un
grup de persones que
han nascut en una
mateixa època.
Per exemple, avis,
pares i fills.
Cada grup és una
generació diferent.

A la sala 5 hi ha 2 obres en lectura fàcil:

■ Artista: Martín Chirino.

Títol de l'obra: **La Espiga.**

De l'any 1957.

Aquesta escultura està feta de ferro i representa una espiga.

Una espiga és la part final d'algunes plantes on es formen els grans amb els quals després es fa la farina. Per exemple, la planta del blat té espigues.

L'espiga representa la naturalesa. El ferro representa el treball humà. L'obra mostra la relació entre la naturalesa i el treball humà.

■ Artista: Juana Francés.

Títol de l'obra: **Sin título (JF 152).**

De l'any 1957.

Aquesta pintura mostra diferents materials, textures i formes.

L'artista crea una imatge plena de moviment i canvis.

En l'obra veiem com els materials poden relacionar-se entre si i crear noves formes.



Artista: Martín Chirino.

Títol de l'obra: **La Espiga.**

De l'any 1957.



Artista: Juana Francés.

Títol de l'obra: **Sin título (JF 152).**

De l'any 1957.

Per exemple, les coves i el sòl.
O les **clivelles** que apareixen
en la pedra i en la terra.

Aquestes formes depenen del material.
Per exemple, depenen del seu pes
o de la seua mida.
I també depenen de la **gravetat**.

Clivelles: forats
allargats i fins més o
menys profunds.

Gravetat: és la força
que atrau un objecte
cap al terra.

SALA 6

Art pop i consum

- A la fi dels anys 50:
 - Va augmentar molt la producció ràpida d'alguns productes.
 - Va augmentar el consum.
 - I van créixer les ciutats.

En eixos anys, la naturalesa es veu
com una cosa decorativa.
I es perd la connexió real
entre les persones i la naturalesa.

A la sala 6 hi ha 2 obres en lectura fàcil:

- Artista: Gerhard Richter.
Títol de l'obra: **Islas Canarias**.
De l'any 1970.

L'obra mostra un paisatge borrós.
El paisatge sembla bonic,
però llunyà i poc clar.



Artista: Gerhard Richter.
Títol de l'obra: **Islas Canarias**.
De l'any 1970.

L'obra ens fa pensar en com:

- el turisme,
- la construcció de nous edificis,
- i els canvis en el medi ambient afecten alguns llocs.

Aquesta obra mostra com l'ésser humà
trau beneficis de la naturalesa.

■ Artista: Robert Rauschenberg.

Títol de l'obra:

Soviet American Array 3.

D'entre els anys 1989 i 1990.

Aquesta obra mostra animals
i objectes que els humans han creat.

L'artista presenta la naturalesa
com una cosa que necessita protecció.

També mostra que les persones,
els animals i la tecnologia
estan relacionats.

I viuen junts en el mateix entorn.



Artista: Robert Rauschenberg.

Títol de l'obra:

Soviet American Array 3.

D'entre els anys 1989 i 1990.

Sala 7

Art i naturalesa

En aquesta sala l'art es relaciona amb la naturalesa.

Als anys 60, alguns artistes creaven obres fora dels museus. Usaven materials naturals:

- Pedres.
- Terra.
- O sal.

Les obres de la sala volen demostrar això, i també que l'art canvia amb el temps igual que canvia la naturalesa.

A la sala 7 hi ha 2 obres en lectura fàcil:

- Artista: Robert Smithson.
Títol de l'obra: **Spiral Jetty**.
De l'any 1970.

Aquesta obra la podem veure en un vídeo.
Té forma d'espiral i està feta en un paisatge.
L'obra està construïda amb pedres, fang i sal.

L'obra canvia amb el pas del temps perquè la naturalesa també canvia.
L'aigua, la sal i el clima fan que l'obra canvie.

Al costat del vídeo hi ha una escultura del mateix artista que també és una espiral. Aquesta espiral està feta de cartó i branques xicotetes.

- Artista: Lothar Baumgarten.
Títol de l'obra: **Unsichtbar**.
De l'any 1977.

Aquestes fotografies mostren la naturalesa dels pobles **indígenes**. Mostren llocs i territoris oblidats o que no es veuen normalment.

També ens fan pensar en les cultures que han sigut poc reconegudes, ignorades o fins i tot maltractades.



Artista: Lothar Baumgarten.
Títol de l'obra: **Unsichtbar**.
De l'any 1977.

Indígenes: són els primers habitants d'un territori. I tenen els seus propis costums, llengües i maneres de viure.

SALA 8

Territoris i consum

Aquesta sala tracta de com el paisatge i la naturalesa es convertixen en imatges per a vendre productes.

També mostra com la publicitat pot canviar la forma en la qual veiem el món.

La publicitat és un missatge que intenta vendre alguna cosa o donar-la a conèixer.

A la sala 8 hi ha 1 obra en lectura fàcil.

■ Artista: Richard Prince

Títol de l'obra: **Untitled (Cowboys).**

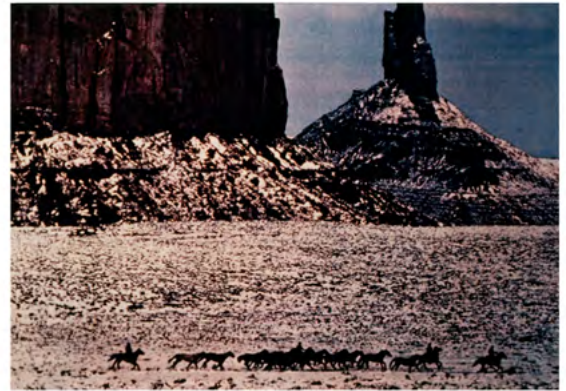
De l'any 1986.

Aquesta obra usa anuncis publicitaris de la marca de tabac Marlboro.

L'artista usa aquestes imatges per a demostrar que territoris com l'Oest americà s'usen per a vendre productes.

L'obra ens fa pensar que les idees sobre la llibertat i la naturalesa es van crear per a la publicitat.

I que les imatges de l'Oest americà i els hòmens vestits de vaquers van servir per a construir la idea de masculinitat. Els vaquers es veien com a hòmens forts, valents i independents.



Artista: Richard Prince

Títol de l'obra: **Untitled (Cowboys).**

De l'any 1986.

SALA 9

Territori i vida

Aquestes obres tracten de l'aigua, de la terra i de la vida de les persones.

El tema principal és com el territori canvia amb el pas del temps, i com s'usen els seus recursos naturals.

I no sols canvia el territori de manera física. També la forma en la qual els humans es relacionen amb ell.

La sala ens mostra que la vida depèn de l'equilibri de les persones i la naturalesa.

A la sala 9 hi ha 2 obres en lectura fàcil.

■ Artista: Guillermo Kuitca.

Títol de l'obra:

Sin título (cinco camitas)

De l'any 1992.

Aquesta obra mostra llits per a dormir dibuixats com si foren mapes.

Els llits representen la cura i la vida de les persones.

Veiem que no totes les persones tenen les mateixes condicions de vida.



Artista: Guillermo Kuitca.

Títol de l'obra: **Sin título (cinco camitas)**

De l'any 1992.

I que la relació entre les persones
i el territori és feble.

A més, les condicions de les persones
també tenen a veure amb el territori
en el qual viuen.

■ Artista: Ursula Schulz-Dornburg.

Títol de l'obra: **Der Tigris des
alten Mesopotamien, Irak.**

De la sèrie **Verschwundene Landschaften.**
De l'any 1980.

Aquesta obra mostra
el recorregut del riu Tigris.
L'obra tracta de com els territoris
canvien amb el pas del temps.
I que les accions de les persones
poden canviar la naturalesa.

L'artista ens fa pensar
en l'ús i control de l'aigua.
I en la importància que tenen els rius
en el desenvolupament de les societats.

També ens fa pensar
en com les decisions humanes
afecten el medi ambient.



Artista: Ursula Schulz-Dornburg.

Títol de l'obra: **Der Tigris des
alten Mesopotamien, Irak.**

De la sèrie **Verschwundene
Landschaften.**

De l'any 1980.

SALA 10

Reparació i futur

Aquesta sala mostra obres d'art que parlen de la cura del medi ambient.

També mostra idees per a millorar la forma en la qual vivim en el món.

Els artistes proposen solucions per a reparar els danys en la naturalesa. També ensenyen formes noves de viure sense contaminar l'entorn.

Les obres ens fan pensar sobre la nostra relació amb l'entorn.

A la sala 10 hi ha 2 obres en lectura fàcil:

■ Artista: Allan Sekula.

Títol de l'obra: **Percebeiros working and army preparing.**

De l'any 2002.

Aquesta fotografia mostra les conseqüències d'un gran desastre ecològic en la costa de Galícia.

I moltes persones es van unir per a ajudar en eixe desastre. Tracta de la importància d'ajudar-nos en els moments més difícils.



Artista: Allan Sekula.

Títol de l'obra: **Percebeiros working and army preparing.**

De l'any 2002.

■ Artista: Marjetica Potrč.
Títol de l'obra: **Chabola Solar.**
De l'any 2003.

Aquesta obra mostra una casa
que usa l'energia solar.

Proposa una forma de vida més respectuosa
i que contamina menys el medi ambient.
També es basa en les experiències senzilles
i en les solucions d'alguns barris.

Però l'artista també fa una crítica.
Les cases que mostra són barraques.
Les barraques són cases xicotetes
que estan fetes de fustes, cartons
i altres materials senzills.
Són cases que quasi mai tenen aigua
o altres serveis per a viure.

L'autora critica que potser
avancem cap a un món
que respecta la naturalesa.

Però també hem de pensar
que hi ha persones que encara
viuen en condicions molt dolentes.



Artista: Marjetica Potrč.
Títol de l'obra: **Chabola Solar.**
De l'any 2003.

Exposició:

“La Col·lecció de l'IVAM fins hui”

Del 17 de juny 2026 al 23 d'abril 2028

Comissariat:

- Blanca de la Torre
- Marta Arroyo
- Ramon Escrivà
- M^a Jesús Folch
- Yolanda Franco
- Teresa Millet
- Sandra Moros
- Josep Salvador

Un text adaptat i validat per persones amb discapacitat intel·lectual.

Més informació en: <https://www.inclusion-europe.eu/easy-to-read/>

Institut Valencià d'Art Modern. Centre Julio González

Guillem de Castro, 118. 46003 València

Contacte: educacio@ivam.es. T. 963 176 627



GENERALITAT
VALENCIANA

IVAM

